

หัวข้อวิจัย	การพัฒนาการจัดบริการสารสนเทศห้องสมุดโรงเรียนสำหรับเด็กพิเศษ เรียนร่วมเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
ผู้ดำเนินการวิจัย	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิติยา เนตรวงษ์
หน่วยงาน	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
ปี พ.ศ.	2562

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการให้บริการสารสนเทศและความต้องการ
บริการสารสนเทศของห้องสมุดโรงเรียนเด็กพิเศษเรียนร่วมเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่
21 2) พัฒนาการจัดบริการสารสนเทศห้องสมุดโรงเรียนสำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมเพื่อส่งเสริมการ
เรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 3) ศึกษาความคิดเห็นต่อการจัดบริการสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นของห้องสมุด
โรงเรียนสำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และ 4) ศึกษาผล
การจัดบริการสารสนเทศห้องสมุดโรงเรียนสำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ใน
ศตวรรษที่ 21

กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู และบรรณารักษ์ในสังกัด สพฐ. โรงเรียนเด็ก
พิเศษเรียนร่วมเพื่อการสัมภาษณ์ 10 คน ส่วนผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการสารสนเทศห้องสมุดโรงเรียน
เด็กพิเศษเรียนร่วมระดับประถมศึกษา จำนวน 500 คน ผู้เชี่ยวชาญที่ใช้ในการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการ
จัดบริการสารสนเทศห้องสมุดโรงเรียนสำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ใน
ศตวรรษที่ 21 จำนวน 7 คน ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของต้นแบบการจัดบริการ
สารสนเทศห้องสมุดโรงเรียนสำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม จำนวน 5 คน ได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจง
และผู้เชี่ยวชาญที่ใช้ในการประชุมกลุ่มพิจารณาระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับระบบการจัดบริการ
สารสนเทศห้องสมุดโรงเรียนสำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
จำนวน 7 คน ผู้ให้บริการสารสนเทศห้องสมุดโรงเรียนเด็กพิเศษเรียนร่วมระดับประถมศึกษา จำนวน
30 คน เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อการจัดบริการสารสนเทศ และนักเรียนผู้ให้บริการสารสนเทศ
ห้องสมุดโรงเรียนเด็กพิเศษเรียนร่วมในระดับประถมศึกษาที่มีความพร้อมด้านบริการสารสนเทศของ
ห้องสมุดโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ 1) แบบสัมภาษณ์สภาพการให้บริการ
สารสนเทศและความต้องการบริการสารสนเทศของห้องสมุดโรงเรียนเด็กพิเศษเรียนร่วม สำหรับ
ผู้บริหารครู และบรรณารักษ์โรงเรียนเด็กพิเศษเรียนร่วม สังกัด สพฐ. 2) แบบสอบถามสภาพการ
ให้บริการสารสนเทศและความต้องการบริการสารสนเทศของห้องสมุดโรงเรียนเด็กพิเศษเรียนร่วม 3)
แบบประเมินต้นแบบการจัดบริการสารสนเทศห้องสมุดโรงเรียนเด็กพิเศษเรียนร่วมเพื่อส่งเสริมการ
เรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับผู้เชี่ยวชาญ 4) แบบประเมินความเหมาะสมด้านองค์ประกอบและ

รายละเอียดของการจัดบริการสารสนเทศห้องสมุดโรงเรียนเด็กพิเศษเรียนร่วมเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับผู้เชี่ยวชาญ 5) รูปแบบการจัดบริการสารสนเทศห้องสมุดโรงเรียนสำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 6) แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการจัดบริการสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นของห้องสมุดโรงเรียนสำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 7) แบบประเมินผลการดำเนินการจัดบริการสารสนเทศการเข้าร่วมกิจกรรมการดำเนินการจัดบริการสารสนเทศ การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และ 8) แบบประเมินทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เกี่ยวกับการเรียนรู้ด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี

การวิเคราะห์ข้อมูลโดย ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) t-test dependent และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ซึ่งผลการศึกษาพบว่า

1. สภาพการจัดบริการสารสนเทศห้องสมุดโรงเรียนสำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม การปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$, S.D. = 0.76) เมื่อพิจารณารายด้านทุกด้าน การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง สามารถเรียงลำดับการปฏิบัติจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านบุคลากร การบริการ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ การบริหาร การจัดการทรัพยากรสารสนเทศและคลังความรู้ สูดท้ายด้านทรัพยากรสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.23$, S.D. = 0.85) ความต้องการการจัดบริการสารสนเทศ ห้องสมุดโรงเรียนสำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมของกลุ่มผู้ใช้บริการสารสนเทศ ความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 0.61) เมื่อพิจารณารายด้านทุกด้านความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก สามารถเรียงลำดับการปฏิบัติจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ การบริการ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ บุคลากร สูดท้ายด้านการจัดการทรัพยากรสารสนเทศและคลังความรู้

2. องค์ประกอบการจัดบริการสารสนเทศห้องสมุดโรงเรียนเด็กพิเศษเรียนร่วมเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มี 5 องค์ประกอบคือ 1) การบริหารจัดการบริการสารสนเทศห้องสมุดโรงเรียนเด็กพิเศษเรียนร่วม 2) บุคลากรที่ทำงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดบริการสารสนเทศห้องสมุดโรงเรียนเด็กพิเศษเรียนร่วม 3) ทรัพยากรสารสนเทศ 4) กลยุทธ์การสอนและการดำเนินกิจกรรม 5) การประเมินผลและการสะท้อนกลับ องค์ประกอบมีความเหมาะสม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.80 เมื่อแยกแต่ละองค์ประกอบพบว่าแต่ละองค์ประกอบรายละเอียดมีความเหมาะสม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.60 - 0.80 ความคิดเห็นต่อการจัดบริการสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นของห้องสมุดโรงเรียนสำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 พบว่า ขั้นตอนการจัดกิจกรรมมี 6 ขั้นตอนสำคัญคือ 1) ขั้นเตรียมความพร้อมและละลายพฤติกรรม 2) ขั้นอ่านดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ 3) ขั้นการรู้สารสนเทศ 4) ขั้นการรู้สื่อ 5) ขั้นการรู้เทคโนโลยีและ 6) ขั้นการนำเสนองานสรุปผลการดำเนินงาน และการสะท้อนกลับ โดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.80 - 1.00

3. ความคิดเห็นการจัดบริการสารสนเทศของห้องสมุดโรงเรียนสำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 วิเคราะห์ได้ว่า ภาพรวมความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.49) โดยขั้นตอนที่เห็นด้วยมากที่สุดคือ ขั้นตอนเตรียมความพร้อมและละลายพฤติกรรม รองลงมาคือ ขั้นตอนการนำเสนองานสรุปผลการดำเนินงาน และการสะท้อนกลับ ส่วนขั้นตอนอื่น ๆ มีความคิดเห็นในระดับมาก สามารถเรียงลำดับความคิดเห็นจากมากไปน้อยดังนี้ ขั้นการเรียนรู้สื่อ ขั้นการเรียนรู้เทคโนโลยี ขั้นอ่านดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ และขั้นการรู้สารสนเทศ

4. การดำเนินกิจกรรมการจัดบริการสารสนเทศเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีการใช้สื่อเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อการเข้าถึงความรู้ ทุกกลุ่มจะมีความสนใจในการใช้คิวอาร์โค้ดเพื่อการเข้าถึงข้อมูล การใช้ไอซีทีเพื่อการเข้าถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ เพราะความสะดวกและรวดเร็วต่อการใช้งาน ความพึงพอใจต่อการจัดบริการสารสนเทศเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 พบว่า ภาพรวมความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.34) โดยทุกขั้นตอนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากสามารถเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ ขั้นตอนเตรียมความพร้อมและละลายพฤติกรรม ขั้นตอนการนำเสนองานสรุปผลการดำเนินงาน และการสะท้อนกลับ ขั้นการเรียนรู้สื่อ ขั้นการเรียนรู้เทคโนโลยี ขั้นอ่านดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ และขั้นการรู้สารสนเทศ ตามลำดับ ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เกี่ยวกับการเรียนรู้ด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี พบว่า ทักษะปฏิบัติการดำเนินกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านการรู้สารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี ภาพรวมได้คะแนนเฉลี่ย 6.84 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 โดยการเรียนรู้เทคโนโลยีได้คะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ 7.07 รองลงมาคือ การรู้สื่อได้คะแนนเฉลี่ย 6.77 สุดท้ายการรู้สารสนเทศ ได้คะแนนเฉลี่ย 6.70

Research Title Development of Information Service of School Library for Special Students in Mainstreaming to Enhance 21st Century Learning Skills

Researcher Assist. Prof. Dr. Titiya Netwong

Organization Faculty of Sciences and Technology
Suan Dusit University

Year 2019

The objectives of this research were 1) to study the condition of providing information services and the need for information services of school libraries for special students in mainstreaming to enhance 21st century learning skills. 2) To develop information service of school library for special students in mainstreaming to enhance 21st century learning skills. 3) To study the opinions on the development of information service of school library for special students in mainstreaming to enhance 21st century learning skills, and 4) to study the effect of information service of school library for special students in mainstreaming to enhance 21st century learning skills.

The sample group consisted of 10 interviews of administrators, teachers, and librarians under the Office of the Basic Education Commission (OBEC), special children's schools, co-educational, while service providers and users of information services of school libraries for special students attended primary school were 500 persons. Interview 7 experts about the provision of information services of school libraries for special students in mainstreaming to enhance 21st century learning skills. The experts' 5 persons to evaluate the Index of Item-Objective Congruence (IOC) of the Master of Information Service of the school library for special students in mainstreaming to enhance 21st century learning skills. And 7 experts used in focus group meetings to consider and brainstorm ideas about the information service of school libraries for special students in mainstreaming to enhance 21st century learning skills. The providers of the information service of school libraries for special students in mainstreaming were 30 persons to study opinions on the provision of information services. And 30 students, users of information service of school libraries for special students in mainstreaming to enhance 21st century learning skills at the

elementary level with the availability of information services of school libraries under the Office of the Basic Education Commission (OBEC).

The research instruments used for data collection were 1) interview form of information service condition, and the need for information services of school libraries for special students attending for teachers, and librarians in special education schools under OBEC. 2) Questionnaire about information service condition and information service needs of information services of the school libraries for special students in mainstreaming. 3) The evaluation form of the prototype of the information service of the school libraries for special students in mainstreaming. 4) Assessment form for composition and details of organizing the information service for school libraries for special students in mainstreaming to enhance learning skills in the 21st century for professionals. 5) Model of information service of the school library for special students in mainstreaming to enhance 21st century learning skills. 6) Opinion questionnaire on the developed information service for school libraries for special students in mainstreaming to enhance learning skills in the 21st century. 7) Evaluation form of information service operation management, participation in information service operation activities, organizing activities to enhance learning skills in the 21st century. And 8) assessment of learning skills in the 21st century about learning in information, media, and technology.

The data obtained were analyzed by using mean, standard deviation t-test independent and content analysis. The results of the study were as follows:

1. State of the provision of information services of the school libraries for special students in mainstreaming attending the overall practice was at a medium level ($\bar{X} = 3.33$, S.D. = 0.76). Able to sort the practice from the least to the following: personnel, service, learning environment, administration, information resource management and knowledge warehouse, and finally the information resources ($\bar{X} = 3.23$, S.D. = 0.85). The need for the provision of information services of school libraries for special students in mainstreaming, the overall opinion was at a high level ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 0.61). When considering each aspect, opinions were at a high level. Able to sort the practice from descending as follows: information resources, services,

learning environment, personnel, information technology, and knowledge management.

2. Composition of information service of school library for special students in mainstreaming to enhance 21st century learning skills there are 5 components: 1) Information service management of school libraries for special students in mainstreaming, 2) personnel, teams related to the provision of information services of school libraries for special students in mainstreaming, 3) information resources, 4) teaching strategies and activities, and 5) assessment and reflection. The composition is appropriate, the average value was 0.80. When separating each element, it was found that each element is appropriate. The average value was 0.60 - 0.80. Opinions on the development of information service of school library for special students in mainstreaming to enhance 21st century learning skills, it was found that the activities of the event were 6 important steps: 1) preparation and dissemination of behavior, 2) digital reading for learning, 3) information literacy, 4) media literacy, 5) technology literacy and 6) presenting results of operations, and reflection. By all 5 experts who have a consistent opinion that the instructional process was appropriate, the average value was 0.80 - 1.00.

3. Opinions on the development of information service of the school library for special students in mainstreaming to enhance 21st century learning skills, the overall opinions were at a high level ($\bar{x} = 4.22$, S.D. = 0.49). The most agreeable step was the preparedness and breaking the ice, presentation of work summary, and reflection. As for other steps, there was a high level of opinion, that can sort comments from descending as follows: media literacy, technology literacy, digital reading for learning, and information literacy.

4. Conducting information service activities to promote learning skills in the 21st century. Media is used to exchange learning. Setting up an environment for access to knowledge. All groups will be interested in using the QR code to access information. Using ICT to access useful information, because of the convenience and speed of use. The satisfaction with the provision of information services to enhance learning in the 21st century found that the overall opinions were at a high level ($\bar{x} = 4.23$, SD = 0.34), with every step satisfied at a high level, able to be ordered from

highest to lowest were the preparedness and breaking the ice, performance summary and reflection, media literacy, technology literacy, digital reading for learning, and information literacy. Respectively learning skills in the 21st century about learning in information literacy, media literacy, and technology literacy were found that the skills to carry out activities to enhance learning skills in the 21st century in information literacy, media literacy, and technology literacy. The overview gets an average score of 6.84, passing the criteria of 60 percent. By technology literacy, the highest average score was 7.07, followed by media literacy, with an average score of 6.77, and finally, information literacy gets an average score of 6.70.